

การศึกษาผลการใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์

A STUDY RESULTS USING ONLINE APPRENTICESHIP SYSTEM

สุขวสา ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม¹

สุทธิพงศ์ หกสุวรรณ²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลการใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ครูนิเทศฝึกงาน, ครูฝึกในสถานประกอบการ และนักศึกษาฝึกงานระดับปวส. จำนวนกลุ่มละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาการใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ สามารถลดค่าใช้จ่ายของการนิเทศฝึกงานแต่สามารถเพิ่มจำนวนครั้งของการนิเทศฝึกงานได้โดยมีผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการกระบวนกรของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์, ด้านประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ ครู

นิเทศก์ และครูฝึกในสถานประกอบการ มีระดับความพึงพอใจระดับมาก ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจด้านประโยชน์ของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ของครูฝึกในสถานประกอบการ มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด

2. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ และด้านประโยชน์ของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ของนักศึกษาฝึกงานนั้นมีระดับความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ครูนิเทศก์ นักศึกษาฝึกงาน ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์

Abstract

The results of the system supervision training online students diploma the researcher keep from samples, which has come by choosing a specific including a

¹ นิสิตปริญญาเอก สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

teacher supervision internship, trainer in the establishment and training level diploma number of the group of 10 people tools used in the data collection including an interview form, questionnaire analysis quantitative data with the frequency, percent, mean and standard deviation .The data were analyzed qualitative use the content analysis showed that.

The study using system supervision training online students, diploma under the office of the time there is possible to have a beneficial to the deployed can reduce the cost of supervision internship, but can increase the number of times of supervision internship by effect on each side as follows:

1. The assessment satisfaction, the process of supervision training online, efficiency of the system, supervision training online's teacher supervision functions and trainer in the workplace, the level of satisfaction is that levels very assessment satisfaction side the benefits of the system supervision training online trainer in the establishment are satisfied at the most.

2. The assessment satisfaction efficiency of the system supervision training online and its side the benefits of the system

supervision training online training is satisfaction levels at the most.

Keywords: Teacher supervision internship, training, System supervision training online

บทนำ

การนิเทศมีความสำคัญต่อการฝึกงานเป็นอย่างมาก จำเป็นต้องมีกระบวนการนิเทศที่ครบถ้วนตามองค์ประกอบ สามารถทำการนิเทศได้อย่างใกล้ชิด มีความสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ในบริบทของการนิเทศฝึกงานในปัจจุบัน เป็นการนิเทศแบบพบหน้า เผชิญหน้า (Face-to-Face Supervision) จากการศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศฝึกงานของนักศึกษาในปัจจุบันพบปัญหาดังนี้ (1) ด้านการวางแผนสถานศึกษาขาดการวางแผนร่วมมือกับสถานประกอบการ ตารางการนิเทศไม่ชัดเจน การไปนิเทศไม่มีความสม่ำเสมอ (2) ด้านการนิเทศพบว่า ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศนักศึกษาฝึกงานน้อยครั้ง ไม่เป็นระบบ ไม่สม่ำเสมอ โดยปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถไปนิเทศนักศึกษาฝึกงานได้สม่ำเสมอ คือ งบประมาณของการนิเทศมีจำนวนจำกัดมาก ระยะทางของสถานประกอบการและสถานศึกษาอยู่ห่างไกลกันมาก จำนวนสถานประกอบการที่นักศึกษาไปฝึกงานมีจำนวนมากและอยู่กระจัดกระจาย นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดตารางสอนพบว่าเป็นการยากที่จะจัดให้ผู้นิเทศในสาขางานต่างๆ มีความว่างตรงกัน ทำให้การจัดการ วางแผนการนิเทศมีความ

ยุ่งยาก (3) ด้านบทบาทผู้นิเทศ พบว่าผู้นิเทศไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง จึงไม่สามารถนิเทศได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและเหมาะสม (4) ด้านความต้องการของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการต้องการให้มีการวางแผนร่วมกันกับสถานศึกษาและให้ผู้นิเทศจากสถานศึกษาเข้านิเทศเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ตรวจเยี่ยมการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานสม่ำเสมอและทั่วถึง (วสันต์ วงษานุศิษย์, 2549) การนิเทศเป็นกลไกการติดตามควบคุมกำกับงาน คือเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้บริหารที่ต้องมีบทบาทในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้บริหาร (วาริ วนิชปัญจพล 2547 : 105) ผู้นิเทศต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างขวัญกำลังใจคอยดูแลช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาด้วยพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม (ก่อ สวัสดิพิพาณิษฐ์. 2517 : 84) การนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนจะมีส่วนช่วยใน 3 ประการ คือ (1) ประสิทธิภาพของงาน (efficiency) เทคโนโลยีจะช่วยให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายได้อย่างเที่ยงตรงและรวดเร็ว (2) ผลผลิต (productivity) เป็นการทำงานเพื่อให้ได้ผลผลิตออกมาอย่างเต็มที่มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อให้ได้ประสิทธิผลสูงสุด (3) ประหยัด (economy) เป็นการประหยัดทั้งเวลาและแรงงานในการทำงานเพื่อการลงทุนน้อย แต่ได้ผลมากกว่าที่ลงทุนไป ครูนิเทศจึงเป็นส่วนที่มีความสำคัญไม่น้อย ดังนั้นผู้ดูแลการฝึกหรือครูนิเทศต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญในกระบวนการฝึกงานเป็นอย่างดี จึงจะสามารถให้

คำแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาฝึกงานได้อย่างถูกต้อง ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะจัดทำระบบที่สามารถให้ความรู้และความช่วยเหลือผู้ดูแลการฝึกหรือครูนิเทศเริ่มต้นจากการพัฒนาระบบการนิเทศฝึกงานนักศึกษา ปวส. สำหรับครูนิเทศเสียก่อน ภายใต้ความเชื่อที่ว่า “การรับคำแนะนำจากครูนิเทศที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการอย่างถูกต้อง จะช่วยให้การฝึกงานมีความสมบูรณ์และประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการปฏิบัติตามวิธีการที่เป็นระบบ” ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการนิเทศฝึกงาน และการให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาฝึกงานมีแนวทางการปรับปรุงการฝึกงานของตนเองให้มีคุณภาพ และเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงรวดเร็วในการใช้งานทั้งข้อมูล และเอกสารที่จะช่วยให้ครูนิเทศฝึกงานในแต่ละครั้งได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงได้จัดทำระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ อีกทั้งระบบนิเทศออนไลน์ยังเป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างครูนิเทศและเป็นยังเป็นช่องทางการนิเทศฝึกงานออนไลน์ในลักษณะห้องเรียนเสมือนได้อีกด้วย

จากการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของการนิเทศ ผู้วิจัยสามารถแบ่งรูปแบบได้เป็น 2 แบบ คือ การนิเทศแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Supervision) ซึ่งเป็นระบบนิเทศฝึกงานแบบปกติ (Traditional Supervision) มีการพบปะผู้นิเทศกับผู้เข้ารับการนิเทศโดยตรง และการนิเทศแบบออนไลน์ (Online supervision) เป็นการนิเทศโดยใช้การออนไลน์ผ่านช่องทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การนิเทศ

(Mulhauser, 2002; Davidson and other, 2003; Anne Stokes, 2006) โดยระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ (Online supervision) มีความน่าสนใจมากในปัจจุบันโดยจุดเด่นของระบบนิเทศออนไลน์นั้นสามารถเข้าถึงข้อมูลได้จำนวนมากโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องชนิดของระบบคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การนำเสนอข้อมูลเป็นการสื่อสารโดยตรงและใช้เวลาสั้น รูปแบบการนำเสนอข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบ Hypertext และ Hypermedia ทำให้สามารถนำเสนอข้อมูลที่นำเสนอในรูปแบบมัลติมีเดีย ที่สามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ และแนวโน้มของการใช้ระบบออนไลน์ในการนำเสนอข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตมีลักษณะเป็น Interactive คือมีกิจกรรมที่ทำให้ผู้ชมหรือผู้ใช้มีส่วนร่วมกันมากขึ้น และจากการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการนิเทศฝึกงานสามารถแก้ไขปัญหาข้างต้นที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วนั้น โดยผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของการนิเทศฝึกงานปกติ (Traditional Supervision) และระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ (Online Supervision) ในด้านต่างๆ ได้ดังนี้

1. ด้านการปฏิสัมพันธ์

ระบบการนิเทศฝึกงานปกติ สามารถพบปะซึ่งหน้าได้, ให้คำปรึกษาได้ทันทีทันใด, ผู้ถูกนิเทศบางคนไม่ตอบสนองในการอภิปรายหรือได้ตอบคำถาม, ผู้ถูกนิเทศมีความรู้สึกไม่เท่าเทียม, และการติดต่อสื่อสารไม่มีการบันทึกข้อมูลหลักฐาน

ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ สามารถพบปะกัน

ได้แบบทันทีทันใดโดยใช้การสนทนาแบบพิมพ์โต้ตอบทางข้อความ หรือการส่งข้อความแบบเสียง, ได้รับการตอบสนองเนื่องจากผู้ถูกนิเทศมีเวลาในการอ่าน และมีเวลาในการคิด, ผู้ถูกนิเทศมีความรู้สึกถึงความเท่าเทียม, มีการบันทึกการติดต่อสื่อสาร และข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นหลักฐาน

2. ด้านความประหยัด

ระบบการนิเทศฝึกงานปกติ ต้องใช้จ่ายค่าเดินทางและค่าเบี้ยเลี้ยงสำหรับครูนิเทศก์

ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าเบี้ยเลี้ยงสำหรับครูนิเทศก์

3. ด้านความปลอดภัย

ระบบการนิเทศฝึกงานปกติ ต้องเดินทางไปยังสถานประกอบการ และในบางสถานประกอบการมีระยะทางไกลมากจึงต้องเสียเวลาในการเดินทาง และเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุระหว่างการเดินทาง

ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ ลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ เพราะไม่ต้องเดินทางและไม่ต้องเสียเวลาไปกับการเดินทาง

4. ด้านความสะดวก

ระบบการนิเทศฝึกงานปกติ มีข้อจำกัดด้านเวลา และไม่มีความเป็นส่วนตัว

ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ ใช้เวลาได้ตามความสะดวกของครูนิเทศก์ และตามความสะดวกของผู้ถูกนิเทศ อีกทั้งยังมีความเป็นส่วนตัวในการนิเทศฝึกงานของครูนิเทศก์และผู้ถูกนิเทศ

5. ด้านเวลาที่ใช้ในการนิเทศ

ระบบการนิเทศฝึกงานปกติ ขึ้นอยู่กับสถานที่ฝึกงานอาจมีเวลาจำกัดสำหรับการนิเทศหรือการปฏิบัติการฝึกงานในเวลานั้นไม่เอื้ออำนวยให้การนิเทศ และระยะทางในการเดินทางที่ต้องใช้เวลานานของครูนิเทศก็ทำให้เกิดความเหนื่อยและเมื่อยล้าของครูนิเทศ

ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ ไม่เสียเวลาในการเดินทาง จึงลดความเหนื่อย และเมื่อยล้าของครูนิเทศไปได้

6. ด้านความเท่าเทียม

ระบบการนิเทศฝึกงานปกติ หากครูนิเทศใช้เวลาการนิเทศหลายวันหลายสถานประกอบการในช่วงระยะเวลาการเดินทางนิเทศนักศึกษาฝึกงานในต่างจังหวัด จึงก่อให้เกิดความเหนื่อยล้า และระยะเวลาของการนิเทศช่วงวันหลังๆจะใช้เวลาในการนิเทศน้อยลง

ระบบการนิเทศฝึกงานออนไลน์ ครูนิเทศก็มีเวลาตามความสะดวก และไม่เกิดความเหนื่อยล้าจากการเดินทางหลายๆวันจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานต่างๆโดยใช้ระบบออนไลน์ มีประโยชน์ค่อนข้างมาก ทำให้เพิ่มความสะดวกรวดเร็ว ลดเวลาและค่าใช้จ่ายต่างๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำระบบออนไลน์มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลการใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดสำนัก

งานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กรอบแนวคิด

ศึกษาผลการใช้ระบบของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภายในจังหวัดมหาสารคาม ครูนิเทศฝึกงานวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคามที่กำลังฝึกงาน และครูฝึกหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคามฝึกงานอยู่

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาผลการใช้ระบบนิเทศนักศึกษาฝึกงานออนไลน์ฯ โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ทดลองใช้ระบบนิเทศนักศึกษาฝึกงานออนไลน์ฯ 2) วิเคราะห์และสรุปผลประเมินการใช้ระบบนิเทศนักศึกษาฝึกงานออนไลน์ฯ 3) ปรับปรุงพัฒนาการใช้ระบบนิเทศนักศึกษาฝึกงานออนไลน์ฯ 4) ได้ระบบนิเทศฝึกงานนักศึกษาฝึกงานออนไลน์ฯ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลที่เข้าร่วมการทดลองใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์นักศึกษาระดับปวส. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกสถานศึกษาและสถานประกอบการที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับ ปวส. ที่ยินดีให้ความร่วมมือใน

การวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ครูนิเทศฝึกงาน จำนวน 10 คน ครูฝึกในสถานประกอบการจำนวน 10 คน นักศึกษาฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระบบนิเทศนักศึกษาฝึกงานออนไลน์ฯ นี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้กับครูนิเทศฝึกงาน และครูฝึกในสถานประกอบการโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด สอบถามการประเมินความพึงพอใจระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ ผู้วิจัยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจด้านองค์ประกอบของกระบวนการนิเทศของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ

ตอนที่ 3 สอบถามความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ

ตอนที่ 4 สอบถามความพึงพอใจด้านประโยชน์ของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ นี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด เพื่อใช้กับนักศึกษาฝึกงาน โดยใช้แบบสอบถามการประเมินความพึง

พอใจระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ เพื่อสอบถามนักศึกษาฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่กำลังฝึกงาน ผู้วิจัยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ

ตอนที่ 3 สอบถามความพึงพอใจด้านประโยชน์ของระบบนิเทศออนไลน์ฯ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3. การสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต จุดประสงค์ และประเด็นเนื้อหาหลักในการสอบถามความพึงพอใจของครูนิเทศฝึกงาน ครูฝึกในสถานประกอบการ นักศึกษาฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่เกี่ยวกับระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ

2. ผู้วิจัยทำการสร้างแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

3. นำเสนอคณะกรรมการการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวิจัย ด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านการนิเทศฝึกงาน จำนวน 5 คน เพื่อ

ตรวจสอบความตรงของนิยามกับข้อความถาม (Index of Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC โดยข้อความถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 คัดเลือกไว้ ส่วนข้อความถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือคัดออก

การตรวจสอบความตรงของนิยามกับข้อความถาม ใช้เกณฑ์การพิจารณาคำถาม + 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับเนื้อหาของข้อความ สอดคล้องกับจุดประสงค์ 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าเนื้อหาของข้อความ สอดคล้องกับจุดประสงค์-1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่า เนื้อหาของข้อความไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

จากนั้นผู้วิจัยนำผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละท่านในแต่ละข้อ มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยใช้ สูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC)(ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. 2558 : 50) จากการคำนวณ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.40 ถึง 1.00 แล้วพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อความถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

5. วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try Out)กับประชากรที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมี ครูนิเทศฝึกงาน จำนวน 5 คน ครูฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 5 คน นักศึกษาฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 5 คน แล้วนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่นจากสูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)ของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่

0.65 เหมาะที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

6. จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับจริงและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำระบบใช้ทดลองกับกลุ่มที่ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง ใช้ระยะเวลาทดลองระบบ 1 ภาคเรียนแล้วรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ ดังนี้

1. ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูนิเทศฝึกงาน 10 ท่าน,ครูฝึกในสถานประกอบการ 10 ท่าน และนักศึกษาฝึกงานระดับ ปวส. 10 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทดลองใช้โดยครูนิเทศฝึกงาน,ครูฝึกในสถานประกอบการและนักศึกษาฝึกงานระดับ ปวส. จำนวน 10 ท่าน โดยสรุปผลการทดลองใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ ได้ดังนี้

4.1 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการนิเทศ ของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่า ครูนิเทศ และครูฝึกในสถานประกอบการ มีระดับความพึงพอใจระดับมากเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x} = 4.46$ พบว่าได้ค่า S.D. = 0.30

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯพบว่า

ครูนิเทศก์ และครูฝึกในสถานประกอบการ มีระดับความพึงพอใจระดับมาก โดยระดับความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x} = 4.48$ และได้ค่า S.D. = 0.22

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประโยชน์ของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์พบว่า ครูนิเทศก์และครูฝึกในสถานประกอบการ มีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด โดยระดับความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x} = 4.51$ และได้ค่า S.D. = 0.17

การทดลองใช้สำหรับนักศึกษาฝึกงาน

ผลการทดลองใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ โดยนักศึกษาฝึกงาน จำนวน 10 คน สรุปผลการทดลองใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ได้ดังนี้

4.4 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของระบบ ของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ ผลการประเมินพบว่า นักศึกษาฝึกงานพึงพอใจระดับมากเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x} = 4.52$ และได้ค่า S.D. = 0.28

4.5 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประโยชน์ของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์พบว่า นักศึกษาฝึกงานพึงพอใจระดับมากที่สุดเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x} = 4.53$ และได้ค่า S.D. = 0.20

ผลการวิจัย

ผลการทดลองใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ทดลองใช้โดยครูนิเทศก์ฝึกงาน จำนวน 10 ท่าน และครูฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 10 ท่าน ได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจด้านการกระบวนการของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์พบว่า ครูนิเทศก์ และครูฝึกในสถานประกอบการ พึงพอใจระดับมากเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x} = 4.46$ และได้ค่า S.D. = 0.30 ส่วนข้อเสนอเพิ่มเติมของครูนิเทศก์ และครูฝึกในสถานประกอบการมีดังนี้

1. ผู้ใช้ระบบอาจมีข้อจำกัดของอินเทอร์เน็ต

2. ระบบควรได้รับการพัฒนาต่อไปโดยอาจใช้ตัวอื่นมาเขียนนอกจาก google site

3. เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านการฝึกงานนี้ควรมีความรู้เรื่องการแก้ไขข้อมูลในระบบฯ เพื่อจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบันสม่ำเสมอ

2. ความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์พบว่า ครูนิเทศก์ และครูฝึกในสถานประกอบการ พึงพอใจระดับมากเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x} = 4.48$ และพบว่าได้ค่า S.D. = 0.22 และไม่ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในหัวข้อนี้

3. ความพึงพอใจด้านประโยชน์ของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์พบว่า ครูนิเทศก์และครูฝึกในสถานประกอบการ พึงพอใจระดับมากที่สุดเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x} = 4.51$ และได้ค่า S.D. = 0.17 ส่วนข้อเสนอเพิ่มเติมของครูนิเทศก์ และครูฝึกในสถานประกอบการมีดังนี้

1. ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์นี้ทำให้การหาเอกสารต่างๆในการฝึกงานง่ายขึ้น

2. ข้อมูลควรทำให้เป็นปัจจุบันเสมอ

3. การฝึกงานจะมีรายวิชาที่เรียนในสถาน

ประกอบการ จึงควรทำให้ครูผู้สอนรายวิชาที่น่าติด
ไปเรียนในสถานประกอบการเข้าใช้ระบบนี้ได้ด้วย
เพื่อง่ายต่อการสั่งงานและส่งงาน

4. บางสถานประกอบการไม่เอื้ออำนวยต่อ
การนิเทศฝึกงานแบบออนไลน์ เช่น ห้ามถ่ายรูปเวลา
ทำงานไม่ว่าจะเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว หรือ
แม้แต่ห้ามถ่ายรูปในสถานประกอบการเลย

5. สามารถนิเทศนักศึกษาฝึกงานที่อยู่ใน
สถานประกอบการที่ไกลจากสถานศึกษาได้มากขึ้น

ผลการทดลองใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ
ใช้โดยนักศึกษาฝึกงาน จำนวน 10 ท่าน สรุปผลการ
ทดลองใช้ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินความพึงพอใจด้าน
ประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ
พบว่า นักศึกษาฝึกงานมีระดับความพึงพอใจระดับ
มากที่สุด โดยระดับความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x} = 4.52$
และได้ค่า S.D. = 0.28 และไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ในหัวข้อนี้

2. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประโยชน์
ของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่า นักศึกษา
ฝึกงานมีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดเฉลี่ยอยู่
ที่ $\bar{x} = 4.53$ และได้ค่า S.D. = 0.20 ในส่วนข้อเสนอ
เพิ่มเติมของนักศึกษาฝึกงาน ดังนี้

1. เอกสารรายงานการฝึกงานในแต่ละ
วันที่นักศึกษาฝึกงานต้องกรอกทุกวันมีข้อมูลเยอะ
เกินไป ข้อมูลบางอันซ้ำซ้อน

2. ผู้ใช้ระบบฯ บางท่านยังมีข้อจำกัดเรื่อง
อินเทอร์เน็ต เช่น เรื่องความเร็วของอินเทอร์เน็ต

3. ครูฝึกในสถานประกอบการบางยังมี
ข้อจำกัดกับการใช้อินเทอร์เน็ต

4. สถานประกอบการบางแห่งไม่สามารถ
ให้ถ่ายรูป หรือถ่ายภาพเคลื่อนไหว ได้แต่ยินดีใช้
ระบบการประเมินการฝึกงานแบบออนไลน์

5. ระบบนี้ช่วยลดความตึงเครียด และกดดัน
ของการนิเทศแบบเผชิญหน้าได้

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้สอบถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ
และได้ผลความพึงพอใจจากการใช้ระบบนิเทศ
ฝึกงานออนไลน์ ดังนี้

1. ความพึงพอใจด้านกระบวนการของระบบ
นิเทศฝึกงานออนไลน์ และความพึงพอใจด้าน
ประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ ของ
ครูนิเทศฝึกงานและครูฝึกในสถานประกอบการ
พบว่า มีความพึงพอใจระดับมาก

2. ความพึงพอใจด้านประโยชน์ของระบบ
นิเทศฝึกงานออนไลน์ ของครูนิเทศฝึกงาน, ครูฝึกใน
สถานประกอบการ และนักศึกษาฝึกงาน พบว่า มี
ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ในส่วนของความพึง
พอใจด้านประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงาน
ออนไลน์ ของนักศึกษาฝึกงาน พบว่า มีความพึง
พอใจระดับมากที่สุด

สอดคล้องกับการศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศ
ฝึกงานของนักศึกษาในปัจจุบันว่า (1) ด้านการ
วางแผน สถานศึกษาขาดการวางแผนร่วมมือกับ
สถานประกอบการ ตารางการนิเทศไม่ชัดเจน การไป

นิเทศไม่มีความสม่ำเสมอ (2) ด้านการนิเทศพบว่า ผู้นิเทศ ปฏิบัติการนิเทศนักศึกษาฝึกงานน้อยครั้ง ไม่เป็นระบบ ไม่สม่ำเสมอ โดยปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถไปนิเทศนักศึกษาฝึกงานได้สม่ำเสมอ คือ งบประมาณของการนิเทศมีจำนวนจำกัดมาก ระยะทางของสถานประกอบการและสถานศึกษาอยู่ห่างไกลกันมาก จำนวนสถานประกอบการที่นักศึกษาไปฝึกงานมีจำนวนมากและอยู่กระจัดกระจาย นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดตารางสอนพบว่าเป็นการยากที่จะจัดให้ผู้นิเทศในสาขางานต่างๆ มีความว่างตรงกัน ทำให้การจัดการวางแผนการนิเทศมีความยุ่งยาก (3) ด้านบทบาทผู้นิเทศ พบว่าผู้นิเทศไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง จึงไม่สามารถนิเทศได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเหมาะสม (4) ด้านความต้องการของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการต้องการให้มีการวางแผนร่วมกันกับสถานศึกษาและให้ผู้นิเทศจากสถานศึกษาเข้านิเทศ เอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานสม่ำเสมอและทั่วถึง (วสันต์ วงษานุศิษฐ์, 2549) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์เป็นรูปแบบที่สามารถแก้ปัญหาเรื่องการนิเทศในสถานศึกษาโดยควรมีรูปแบบในการใช้งานได้ง่าย, ใช้งานได้จริง, ปลอดภัยกับผู้ใช้งาน, มีข้อมูลการฝึกงานและการนิเทศฝึกงานครบถ้วน, เอกสารที่

ต้องการเรื่องการฝึกงานและการนิเทศฝึกงาน สามารถดาวน์โหลดได้จากระบบนี้, มีผู้ดูแลระบบที่รับผิดชอบเรื่องการฝึกงานโดยตรงที่สามารถอัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้ด้วยตนเอง, สามารถประเมินผลการฝึกงานผ่านทางระบบได้

ข้อเสนอแนะ

1. เจ้าหน้าที่ดูแลเรื่องการฝึกงาน ควรมีความรู้ด้านการทำเว็บไซต์บ้างเพื่อแก้ไขข้อมูลต่างๆภายในระบบให้เป็นปัจจุบันได้อย่างสม่ำเสมอ
2. การใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ นี้ ควรต้องมีการขออนุญาตสถานประกอบการก่อนเพราะ บางสถานประกอบการจะไม่สะดวกให้มีการถ่ายภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวใด เช่น ห้องผลิตชิ้นส่วน, ห้องออกแบบชิ้นงาน, ห้องไลน์การผลิตต่างๆ เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดของการใช้ระบบฯ นี้
3. การใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ นั้น สามารถทดแทนการนิเทศแบบเผชิญหน้าได้ แต่ครูนิเทศก็ควรเข้านิเทศในสถานประกอบการแบบเผชิญหน้าบ้าง เพื่อให้เห็นสภาพการฝึกงานอย่างแท้จริง หรือเพื่อให้เห็นสภาพการฝึกงานของนักศึกษาฝึกงานในกรณีที่มีการแจ้งปัญหายังครูนิเทศ

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2519). *ความล้มพันธ์ในครอบครัว*. กรุงเทพฯ:วัฒนาพานิชย์.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. กทม: ประสานการพิมพ์.
- วสันต์ วงษานุศิษฐ์. (2548). *การพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพระบบทวิภาคีพุทธศักราช 2545 สาขาช่างก่อสร้างสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ).
- วารี วณิชปัญญาพล. (2547). *การนิเทศทางการพยาบาลหลักสูตรการบริการพยาบาลแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- Anne Stokes..(2006). *Supervision in Cyberspace* <http://counsellingatwork.org.uk/journal_winter06_b.pdf> 2016.
- Davidson and others. (2003). *Background and Literature Review*. <<http://www.online-supervision.net/research/1-literature.asp>> 2016.
- Mulhauser, I.M. (2002). *Considering Online Supervision? Some Factors Worth Thinking About*. <<http://counsellingresource.com/supervision/consider.html>> 2016.
- Harris, BanM.(1985). *Supervision Behavior in Education*. 3rded. Englewoodcliffs, New Jersey : Prentice-Hall